

Vandaag willen we gaan kijken naar de zes keer dat Jezus zegt: "U hebt gehoord dat er gezegd is, maar Ik zeg u ..."

Vers 21: U zult niet doden, maar Ik zeg u ...

Vers 27: U zult geen overspel plegen, maar Ik zeg u ...

Vers 31: Verstoot uw vrouw met een echtscheidingsbrief, maar Ik zeg u ...

Vers 33: U zult niet de eed breken, maar Ik zeg u ..

Vers 38: Oog voor oog en tand voor tand, maar Ik zeg u ...

Vers 43: Heb uw naaste lief en haat uw vijanden, maar Ik zeg u ...

Een allereerste opmerking is dat Jezus hier spreekt tegen mensen die Hem volgen. Het zijn Zijn discipelen. En het gevaar zit erin dat we deze normen ook gaan hanteren bij mensen die Jezus niet volgen, of Hem niet eens kennen. Het zijn de normen voor Zijn Koninkrijk die mensen die Hem niet volgen niets zeggen.

Voor hen is het zaak dat we ze eerst tot discipelen maken en dán hen leren te dingen te onderhouden die Hij geleerd heeft. Maar niet dat we gelijk komen met: Dat mag niet, want Jezus heeft gezegd ...

Dat gezegd hebbende gaan we kijken naar de eerste 'Maar Ik zeg u'.

U zult niet doden.

Mattheüs 5:21 U hebt gehoord dat tegen het voorgeslacht gezegd is: U zult niet doden; en: Wie doodt, zal door de rechtbank schuldig bevonden worden.

Jezus haalt hier de tien geboden aan. Een gebod welke gewoon gehandhaafd blijft, want het is goed. Dat als je iemand doodt, dan ben je schuldig. Maar Jezus' doel is om de bedoeling van dat gebod te vervullen. Jezus tilt het op een hoger niveau en zegt:

"Al wie ten onrechte boos is op zijn broeder, zal schuldig bevonden worden door de rechtbank."

Ergens zit hier wel een escape in, want als je boos bent op iemand, dan is dat in jouw ogen altijd terecht. Maar het onrecht zit hem niet zozeer in wat jou is aangedaan, maar hoe je met boosheid omgaat.

Boosheid kan namelijk ook heel goed zijn. Jezus werd ook soms terecht boos. Er zijn omstandigheden die tegen jouw rechtvaardigheidsgevoel in druisen en dan word je boos en terecht.

Maar waar het hier om gaat is eigenlijk wat anders en dat blijkt uit de werkwoordsvorm waarin het geschreven staat. Het staat namelijk in de 'onvoltooid verledentijd'. Of wel, het gaat er hierom dat je boos blijft. En dat is onterecht. Het is dat je blijft hangen in boosheid en weigert het los te laten. Het is wat Paulus zegt in:

Efeze 4:26, 27 Word boos, maar zondig niet; laat de zon niet ondergaan over uw boosheid, en geef de duivel geen plaats.

Boos worden is een emotie die we allemaal hebben en kennen en ook mogen hebben. Maar het is wat je met die boosheid doet. Reken er zo snel mogelijk mee af. Want doe je dat niet, dan geef je ruimte aan de duivel om zich erin te gaan settelen. Dan werkt het door in je leven en dat zou je niet moeten willen.

Zoals Corrie ten Boom zei (en ik dacht van Maarten Luther en origineel Chinees): *“Je kunt niet voorkomen dat er vogels boven je hoofd vliegen, maar wel dat ze een nestje op je hoofd bouwen.”*

Of zoals Psalm 23:5 zegt: *“U maakt voor mij de tafel gereed voor de ogen van mijn tegenstanders”*, maar geef ze geen plek aan je tafel ...

En Jezus gaat nog een stap verder als Hij zegt:

Vers 22: En al wie tegen zijn broeder zegt: Raka! zal schuldig bevonden worden door de Raad; maar al wie zegt: Dwaas! die zal schuldig bevonden worden tot het helse vuur.

Het woord Raka was een veel gebruikt scheldwoord in de tijd van Jezus. De HSV en ook de SV laten het onvertaald, waarom weet ik niet, want dan zegt het ons niets. Het woord betekent hoe de NBG het vertaalt, namelijk ‘leeghoofd’. Of wat wij zouden zeggen: stommeling, sukkel, idioot. Dan ben je ook al schuldig.

Of als je zegt ‘dwaas’, dan ben je ook al schuldig.

Als dat zo is, dan zijn we hier allemaal schuldig. Misschien heb je het nog wel geuit naar iemand die je op de weg hierheen afsneed, of je ergerde.

Jezus trekt het hier allemaal tot in het extreme, omdat Hij ons duidelijk wil maken hoe serieus Hij omgaat met relaties. Eigenlijk draait alles hier om een juiste relatie naar de ander.

Het gaat allemaal om wat vers 24 zegt: **Verzoening**.

Het Koninkrijk van God draait onder andere om verzoening. Paulus pakt deze woorden van Jezus eigenlijk op als hij schrijft in:

2Cor. 5:18, 19 En dit alles is uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening van de verzoening gegeven heeft. God was het namelijk Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoende, en aan hen hun overtredingen niet toerekende; en Hij heeft het woord van de verzoening in ons gelegd.

De bereidwilligheid van Jezus om ons met Zichzelf te verzoenen staat in directe relatie met hoe wij ons zouden moeten verzoenen met anderen. Het is onze bediening.

Hoe wij in relatie staan met anderen reflecteert hoe wij in relatie staan tot God. Want het is God allemaal te doen om relaties. Want ieders leven is waardevol voor God en als wij de ander niet waardig achten, dan is dat in direct contrast met hoe God naar die ander en ook naar ons kijkt.

Datzelfde zien we namelijk terug in vers 23 en 24:

Mat. 5:23, 24 Als u dan uw gave op het altaar offert en u zich daar herinnert dat uw broeder iets tegen u heeft, laat uw gave daar bij het altaar achter en ga heen, verzoen u eerst met uw broeder en kom dan terug en offer uw gave.

Ook dit is in wezen in het extreme getrokken. Mensen moesten soms dagenlang reizen om hun offer te brengen in Jeruzalem. En Jezus zegt dan dat als er iets gebroken is in de relatie met de ander dat je dan terug naar huis moet om het goed te maken.

God de eer brengen, Hem lof offeren, staat in directe relatie tot de ander de eer brengen en lof offeren.

1Joh. 3:15, 16 Ieder die zijn broeder haat, is een moordenaar; ... Hieraan leerden wij de liefde kennen, dat Hij voor ons Zijn leven heeft gegeven. Ook wij moeten voor de broeders het leven geven.

1Joh. 4:20 Indien iemand zegt: Ik heb God lief, doch zijn broeder haat, dan is hij een leugenaar;

Joh. 13:35 Hierdoor zullen allen inzien dat u Mijn discipelen bent: als u liefde onder elkaar hebt.

En Jezus trekt het nog een stapje verder:

Mat. 5:25, 26 Stel u zo snel mogelijk welwillend op tegenover uw tegenpartij, terwijl u nog met hem onderweg bent; opdat de tegenpartij u niet misschien aan de rechter overlevert en de rechter u aan de gerechtsdienaar overlevert en u in de gevangenis geworpen wordt. Voorwaar, Ik zeg u: U zult daar beslist niet uitkomen, voordat u de laatste quadrans betaald hebt.

Quadrans is het Latijnse woord wat 'kwart' betekent en is in dit geval een klein muntstukje. Hier gaat Jezus van onze broeders, of medemens, naar onze tegenpartij. Of te wel, hoe staan we in het leven ten opzichte van onze tegenpartij? Ook naar hen toe vraagt Hij om welwillend te zijn. Andere vertalingen zeggen 'vriendelijk', 'vreedzaam'. Los het op en wel zo snel mogelijk. Anders kost het je alleen maar meer. Tot de laatste snik (cent).

En dat is zo anders als in het gewone leven. Kijk naar series, of naar videogames. Het is allemaal het uitschakelen van je tegenstander.

Ik heb laatst een serie gekeken over de Israëlsche geheime dienst in Palestijns gebied. Dat is allemaal vergelding na vergelding, met de dood bekocht.

Al met al gaat dit gedeelte allemaal over gezonde relaties.

Gezonde relaties die onze relatie met God weerspiegelen. Het is ons tastbaar bewijs van hoe Hij Zijn leven heeft gegeven voor Zijn vijanden en ons de bediening van verzoening heeft gegeven. Het leven is een gave van God en dient te worden gerespecteerd, zoals Hij dat respecteert.

Geen overspel plegen

Matt. 5:27, 28 U hebt gehoord dat tegen het voorgeslacht gezegd is: U zult geen overspel plegen. Maar Ik zeg u dat al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, in zijn hart al overspel met haar gepleegd heeft.

Jezus grijpt vaak terug naar de eerste bladzijden van de Bijbel. Het moment dat man en vrouw geschapen zijn, dat zij één zijn door een verbond, waarmee zij Gods beeld vertegenwoordigen. Een verbond in eenheid, welke tot doel heeft om nieuw leven voort te brengen.

Dat is wat het huwelijk heilig maakt en prachtig.

Alles wat afbreuk doet aan dat beeld, doet afbreuk aan de mensheid die naar Zijn beeld geschapen is. En in dit geval is dat men eindigt in bed met iemand waarmee hij of zij geen huwelijksverbond heeft.

Maar dat je overspel pleegt is niet iets wat ineens spontaan gebeurt. Dat je 's ochtends wakker wordt en denkt 'Ik ga vandaag maar eens overspel plegen'. Nee, dat gebeurt langzaam, waarvan de kern van het probleem in ons hart zit. Daar zit het probleem en dat is ook wat Jezus zegt in vers 28, je hebt in je hart al overspel gepleegd.

Vers 28 zegt dan ook: wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren.

Je kan kijken en je kan kijken.

Je hebt in het Grieks het woord '*horoa*', wat gewoon kijken betekent, ergens naar kijken en is meer verstandelijk van betekenis. Zo van 'wat zie ik eigenlijk'. Zo kan ik naar auto's kijken en zeggen, dat is een mooie auto. Mooie vormen en zo. Of ook naar vrouwen: Dat is een mooie vrouw, zonder dat ik er verder iets bij denk. Kan zelfs een man mooi vinden.

En je hebt het woord *'blepo'*, wat meer de betekenis heeft van je ogen op iets richten, en heeft invloed op de zintuigen, het voelen.

Dat laatste wordt hier gebruikt. En dan ook nog eens in de onvoltooid tegenwoordige tijd. Dus je kijkt ergens lang naar en het wekt gevoelens op.

Het doel is begeren van wat je ziet.

De basisbijbel vertaalt het met: *"als je naar een andere vrouw kijkt en denkt: 'Ik zou best eens met haar naar bed willen.'"*

De Nederlandse Message vertaling omschrijft het als: *"Je hart wordt veel sneller vervuild door lust dan je lichaam. Die steelse blikken, waarvan je denkt dat niemand ze ziet, zijn ook vervuilend."*

Kortom, je kijkt naar een vrouw om je seksuele verlangens aan te wakkeren. Niet het kijken naar een vrouw gewoon omdat ze mooi is, maar wat er daarna gebeurt in je hoofd, je denken.

En vrouwen die dat hebben meegemaakt weten wat Jezus bedoeld. Ook mannen die weten wat Hij hier bedoelt.

Het daarbij eindigen met de vrouw in bed is slechts een gevolg van wat er in het hart zich heeft afgespeeld. En dan zou je inderdaad zeggen wat de Message zegt: niemand die ze ziet, dus wat maakt het uit. Het is iets privés. Het is een film die je voor jezelf in je hoofd afspeelt waarmee je niemand kwaad doet, toch?

Maar Jezus ziet het dus duidelijk niet als een privékwesitie. Het gaat om de keuze die je maakt naar een andere persoon. En seks is voor God daarin een heel bijzonder en heilig onderdeel.

We zullen het daarbij over drie punten hebben:

1e. Seks is goed.

In de tijd van Jezus hoorden seks en het lichaam bij elkaar. Later in de tijd heeft ook de kerk dat veranderd in dat het lichaam ondergeschikt was en zelfs slecht en zondig. En daarmee kwam ook seks in het 'verdoem hoekje'.

Maar God zegt na het scheppen van man en vrouw dat het niet alleen goed, maar zéér goed was. Seksuele verlangens zijn okay, zijn goed.

We hebben, nota bene, een heel boek in de Bijbel welke gaan over seksuele verlangens en passie. Het boek Hooglied. Het is zelfs een boek waaruit elk jaar met Pasen wordt voorgelezen in de synagoge. Jezus zal het hebben gehoord toen hij nog maar een tiener was.

Neem bv.:

Hooglied 8:6, 7 Leg mij als een zegel op Uw hart, als een zegel op Uw arm. Want de liefde is sterk als de dood, de hartstocht onstuitbaar als het graf. Haar vonken zijn vurige vonken, vlammen van de HEERE. Vele wateren kunnen de liefde niet uitblussen en rivieren spoelen haar niet weg. Al gaf iemand al het bezit van zijn huis voor de liefde, men zou hem smadelijk verachten.

Hier wordt seksueel verlangen vergeleken met een vuur en vonken. En is vuur iets goeds of iets kwaads? Dat is het complexe van goed en kwaad.

Vuur is goed als het zich binnen een omgeving bevindt waar het is gekaderd en leven geeft.

Zo is vuur goed bij een kaars, waar het licht geeft. Het is goed in een gasoven waar het warmte geeft om bv brood te bakken. Het is goed bij een kampvuur om je bij te warmen.

Maar het is niet goed als het je kleren verbrand, of je lichaam verbrand, of je huis vliegt in de fik.

Maar in beide gevallen is het wel een kracht.

Zo is ook seksualiteit een kracht, welke, in een huwelijksverbond, levens en harten met elkaar verbindt en leven voortbrengt. Dan is seks goed en verbindend, een kracht. Maar als de kaders wegvallen dan kan het diepe emotionele schade toebrengen, littekens achterlaten. En bij misbruik levens vernietigen in plaats van voortbrengen. Maar daar is het nooit voor bedoeld. Het is iets moois binnen de kaders die God daarvoor geeft.

2°. Waarom zijn wij hier in Gods Koninkrijk?

Dat wordt samengevat in het bekende gedeelte van:

Matt. 22:36-40 Meester, wat is het grote gebod in de wet? Jezus zei tegen hem: U zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede, hieraan gelijk, is: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt heel de Wet, en de Profeten.

Liefde is de kern van Zijn Koninkrijk. Liefde waarin de mensheid een beeld is van God. Je komt het dichtste bij het beeld van God als je kijkt naar de persoon die naast je zit.

Als je in jezelf seksuele gevoelens aanwakkert door naar die ander te kijken, dan zeg je daarmee tegelijkertijd waarvoor die ander hier op aarde is, namelijk om een rol te spelen in jouw verhaal. Je ziet ze slechts als een lichaam die *jouw* verlangens aanwakkeren en bevredigen. En dat is een complete ontwaarding, devaluatie van de mensheid, van zowel jou als de ander.

Het is een overtreding van het gedachtegoed binnen Gods Koninkrijk. Het zoekt jouw eigen belang en beschouwd die ander als 'iets' om dat te vervullen. En het beschadigd relaties en degenerereert de mensheid.

3°. Welk geslacht?

Wie spreekt Jezus hier aan? Hij heeft het in eerste instantie tegen iedereen die Hem volgt in de schare, maar hier spreekt Hij een specifieke groep aan, namelijk mannen!

Een ruwe schatting geeft aan dat erin de porno-industrie jaarlijks ongeveer 100 miljard dollar in omgaat. En door wie wordt de porno-industrie gerund? Door hoofdzakelijk mannen.

En dan komt daar nog bij al de pornosites die worden bekeken.

Ik heb de cijfers van slechts 1 van die sites en die heeft over 2019 de volgende cijfers gepubliceerd: 42 Miljard views op de website dat jaar, dat zijn er 115 miljoen per dag. 39 Miljard zoekopdrachten. 6,83 miljoen video uploads.

Misschien het meest schrikbarend is de hoeveelheid nieuw materiaal wat is gepubliceerd in 1 jaar, namelijk 1,36 miljoen uur. Dat als je in 1850 was begonnen te kijken naar dat nieuwe materiaal alleen al, dan was je nu nog steeds bezig! Zo veel gaat erin om.

En wij maar denken dat het onschuldig is. Kijken naar porno is inmiddels gebleken doet iets met je brein, met je denken en met de filmpjes die mannen maken in hun hoofd, met alle destructieve gevolgen van dien. Relaties gaan eraan kapot. Vrouwen en ook mannen verliezen het goede van seks en wat God ermee wil doen.

En de smartphone is daar een van de grote hulpmiddelen bij.

Wat Jezus hier eigenlijk promoot is dat Gods Koninkrijk een Koninkrijk moet zijn die veilig is voor vrouwen. En dat mannen dat zouden moeten wegdoen zo snel als ze kunnen. Dat is het beeld wat Hij geeft in vers 29:

Matt. 5:29 Als dan uw rechteroog u doet struikelen, ruk het uit en werp het van u weg, want het is beter voor u dat een van uw lichaamsdelen te gronde gaat en niet heel uw lichaam in de hel geworpen wordt. En als uw rechterhand u doet struikelen, hak hem af en werp hem van u weg, want het is beter voor u dat een van uw lichaamsdelen te gronde gaat en niet heel uw lichaam in de hel geworpen wordt.

Heeft Jezus het hier over zelfmutilatie? Over het letterlijk afhakken van je hand? Nee, want het is een zaak van het hart. Als het letterlijk afhakken van je hand was, dan was Hij een onderdeel vergeten.

Maar waar het hier natuurlijk over gaat is de dingen die je ziet, de dingen die je doet en hoe je je beweegt in de wereld en in Zijn Koninkrijk.

Het gaat erom dat je datgene wegdoet wat levens vernietigt, wat relaties vernietigt, wat de mens als beeld van God vernietigt.

Want het aanwakkeren van die verlangens doet je belanden in een zwart gat waar je heel moeilijk uitkomt. Daarom vergelijkt Jezus het met de hel waarin je terecht komt.

De hel is hier niet wat wij verstaan onder de hel. Het is een vertaling van het woord Gehenna, welke oorspronkelijk het dal van Hinnom was, ten zuiden van Jeruzalem, waar de afval en de dode dieren van de stad in geworpen en verbrand werden. Waar continue vuur brandde om alles te verteren.

Jezus zegt dus eigenlijk dat als je dat niet wegdoet, dan vreet dat jezelf ook op en de relaties om je heen. In plaats van dat het leven voortbrengt, verwoest het levens.

Dit alles is dus de reden waarom Jezus specifiek de mannen aanspreekt, omdat seks iets heel heiligs is en heel goed en mooi kan zijn, zolang het binnen de kaders van het huwelijksverbond is geplaatst, als bescherming voor de vrouw.

Echtscheiding

Mat.5:31, 32 Er is ook gezegd: Wie zijn vrouw verstoot, moet haar een echtscheidingsbrief geven. Maar Ik zeg u dat wie zijn vrouw verstoot om een andere reden dan hoererij, maakt dat zij overspel pleegt; en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel.

Echtscheiding is in Nederland een alledaagse realiteit. Jaarlijks zijn er rond de 30.000 echtparen die uit elkaar gaan. Dat zijn er elke dag 82! Dat zijn er elk werkuur 10!

Het aantal huwelijken per jaar, inclusief geregistreerde partnerschappen, ligt rond de 80.000. Daardoor komen we vaak op een scheidingspercentage van 35%.

Maar helemaal eerlijk vind ik dat niet, want als je kijkt naar het aantal huwelijken dat er is, dan zien we dat rond de 8 van de 1.000 echtparen in scheiding gaat. En dat is dan nog geen 1%!

Dat aantal is sinds 1965 wel erg gestegen. En dat was precies in de periode van de seksuele revolutie, de provo- en hippiebeweging, waarin seks losser kwam te staan van voortplanting, mede door de introductie van de pil als effectief anticonceptiemiddel.

Hierdoor kwamen seks en huwelijk ook verder van elkaar af te staan en seks met meer dan één partner deed opgang. Men noemde dat vrije liefde, of "seksuele bevrijding".

Echtscheidingen namen drastisch toe en ook binnen kerkelijk Nederland is dat sindsdien een veel besproken en ook vaak veroordelend onderwerp. Ook wij hebben er als kerkgemeenschap mee te maken.

Er wordt dan veel de stelling aangenomen dat scheiden niet mag en ten alle tijden voorkomen moet worden. Maar is dat zo?

Laat ik beginnen met een tekst te nemen uit:

Deut. 24:1-4 Wanneer een man een vrouw genomen heeft en met haar getrouwd is, en het gebeurt dat zij geen genade meer vindt in zijn ogen, omdat hij iets schandelijks aan haar gevonden heeft, en hij haar een echtscheidingsbrief schrijft, die in haar hand geeft en haar uit zijn huis wegstuurt, en als zij dan uit zijn huis vertrekt, weggaat en de vrouw van een andere man wordt, en die laatste man ook een afkeer van haar krijgt, haar een echtscheidingsbrief schrijft, die in haar hand geeft en haar uit zijn huis wegstuurt, of als die laatste man, die haar voor zichzelf tot vrouw genomen heeft, sterft, dan mag haar eerste man, die haar heeft weggestuurd, haar niet terugnemen om hem tot vrouw te zijn ...

Wat hier eigenlijk staat is dat een man en een vrouw zijn getrouwd. Die man ziet het op een gegeven moment niet meer zitten door iets wat zij heeft gedaan en stuurt haar weg met een scheidsbrief.

Deze vrouw wordt door een andere man weer ten huwelijk gevraagd, totdat ook hij haar niet meer wil en stuurt haar ook weer weg met een scheidsbrief.

Zij zou dan weer met een ander kunnen trouwen.

Maar wie daar niet voor in aanmerking mag komen is die eerste man die haar al een keer getrouwd heeft. Dat is een gruwel voor God, want dan had hij haar in eerste instantie niet mogen wegsturen.

Maar wat hier in ieder geval uit blijkt is dat het wel mogelijk is om één of zelfs meerdere keren te scheiden en opnieuw te trouwen.

Zelfs van God staat er dat Hij van Israël in echtscheiding gaat. Als God al een scheiding aangaat, waarom zouden echtparen dat niet kunnen doen?

Maar dan kom je natuurlijk bij de vraag: Wat is dan de reden dat je mag scheiden van je vrouw?

En het veel gehoorde antwoord is dan: Overspel. Maar is dat zo?

De tekst zegt omdat zij kennelijk iets 'schandelijks' heeft gedaan. De NBG vertaalt het met 'iets onbehoorlijks'. De NBV21 met 'om een of andere reden is hij ontevreden over haar.' Het gaat om iets wat schande brengt aan de familie, waarvoor je je schaamt.

Maar goed, dan gaan we nu terug naar de tekst in Mattheüs 5.

Matt. 5:31, 32 Er is ook gezegd: Wie zijn vrouw verstoot, moet haar een echtscheidingsbrief geven. Maar Ik zeg u dat wie zijn vrouw verstoot om een andere reden dan hoererij, maakt dat zij overspel pleegt; en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel.

Nu zijn er een paar woorden die we verder moeten uitdiepen, te weten:

Verstoten, echtscheidingsbrief, hoererij en overspel.

Verstoten

Het woord 'verstoten' is het Griekse woord 'Apoluo' en is het Hebreeuws in Deuteronomium het woord 'Shalach'. Beide betekent 'wegzenden' of 'de vrijheid geven', 'vrijlaten', of 'laten gaan'.

Neem bijvoorbeeld de tekst uit:

Matt. 14:22 En meteen dwong Jezus Zijn discipelen in het schip te gaan en voor Hem uit te varen naar de overkant, terwijl Hij de menigte weg zou sturen. (Apoluo)

Matt. 27:15 Nu had de stadhouder de gewoonte, op het feest voor de menigte een gevangene los te laten ... (Apoluo)

In Deuteronomium wordt Shalach vertaald met 'wegsturen'.

Of als Adam van de boom van kennis van goed en kwaad heeft gegeten staat er:
Gen. 3:23 Daarom zond de HEERE God hem weg uit de hof van Eden (Shalach)

Dus het betekent niet scheiden van iemand, maar iemand de vrijheid geven om te doen en laten wat deze wil. Loslaten.

Echtscheidingsbrief

Dan komen we bij het woord 'echtscheidingsbrief'. Dit is het Griekse woord 'Apostasion' en het Hebreeuwse woord 'Cepher Krytuwt'. Beide houdt een officieel document in namelijk een akte van echtscheiding.

In het eerste gedeelte van Mattheüs 5 komen beide woorden Apoluo als Apostasion voor:

"Wie zijn vrouw verstoot, moet haar een echtscheidingsbrief geven."

Ook in Deuteronomium 24 komen beide woorden Shalach en Cepher Krytuwt voor: *"dat hij haar een echtscheidingsbrief schrijft, die in haar hand geeft en haar uit zijn huis wegstuurt."*

Zie bij voorbeeld ook het moment dat God scheidt van Israël, waar ook beide woorden in voorkomen:

Jer. 3:8 Maar Ik zag, toen Ik vanwege alles waarin het afvallige Israël overspel had gepleegd, haar weggestuurd had en haar een echtscheidingsbrief gegeven had, dat Juda, haar trouweloze zuster, niet bevreesd werd.

Als we nu teruggaan naar Mattheüs 5 vers 32 dan lezen we:

"Maar Ik zeg u dat wie zijn vrouw verstoot om een andere reden dan hoererij, maakt dat zij overspel pleegt; en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel."

Wat ontbreekt er in dit vers?

Het woord 'echtscheidingsbrief'. Het was in de tijd van Jezus kennelijk het probleem dat echtparen maar uit elkaar gingen om allerlei stomme redenen. Als ze niet goed kon koken, weg! Als ze het huis niet goed schoonhield, weg. Als ze geen kinderen kon krijgen, weg! En zo voort. In Mattheüs 19 komt dat ook ter sprake:

Mat. 19:3 En de Farizeeën kwamen naar Hem toe om Hem te verzoeken en zeiden tegen Hem: Is het een man toegestaan zijn vrouw om allerlei redenen te verstoten? (Apoluo)

Hier zien we het probleem. Men verstootte zijn vrouw, Apoluo, om allerlei redenen.

Het antwoord van Jezus is dan:

Mat. 19:6-9 Wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden. Zij zeiden tegen Hem: Waarom heeft Mozes dan geboden een echtscheidingsbrief te geven en haar te verstoten? Hij zei tegen hen: Mozes heeft vanwege de hardheid van uw hart u toegestaan uw vrouw te verstoten; maar van het begin af is het zo niet geweest. Maar Ik zeg u: Wie zijn vrouw verstoot anders dan om hoererij en met een ander trouwt, die pleegt overspel, en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel.

Het probleem was kennelijk de hardheid van hun hart. Het niet gehoor willen geven aan wat de Torah voorschrijft. En Jezus gaat dan ook alleen in op het echte probleem, namelijk dat ze hun vrouw verstoten en laat ook hier de scheidsbrief achterwege, omdat dat niet werd gedaan. En het einde is gelijk aan Mattheüs 5, dat wie een vrouw trouwt die alleen verstoten is, vrijgelaten, zonder echtscheidingspapieren, die pleegt overspel.

Dat brengt ons bij de woorden 'hoererij' en 'overspel'.

Wat is hoererie?

Het is het Griekse woord 'Porneia'. Porneia, hoererie, is in de praktijk niet hetzelfde als overspel, Morchao'. Want op overspel staat de doodstraf, voor zowel de man als de vrouw. Met hoererie krijg je te maken met een maatschappelijk en relationeel probleem.

Porneia heeft alles te maken met onwettige seks. Gemeenschap buiten het huwelijksverbond, in welke vorm dan ook. Dat is wat de huidige porno-industrie dus ook doet.

Als je getrouwd bent hoef je in dat geval geen scheidsbrief te schrijven, maar mag je de vrouw gelijk wegsturen. Ze kan dan ook geen ander trouwen, want ze is niet officieel gescheiden. En daardoor komt de vrouw in een sociaal en maatschappelijk isolement.

Overspel is wat er gebeurt als een man een ander trouwt, terwijl hij dus niet officieel gescheiden is, maar gewoon zijn vrouw heeft weggestuurd om een of andere reden.

In dat geval zijn ze beide schuldig aan overspel. Tenzij de vrouw is weggestuurd vanwege hoererie, buitenechtelijke seks, dan is hij vrij om te hertrouwen.

En op overspel stond de doodstraf voor zowel de man als de vrouw. Dat is wat de Schriftgeleerden en Farizeeën wilden dat er gebeurde toen ze die vrouw bij Jezus brachten die op heterdaad was betrapt op overspel. Stenigen! (Joh.8)

Met andere woorden:

Een vrouw wegsturen, zonder wettelijke scheidsbrief, mag alleen bij seksuele ongeoorloofde wetmatigheden.

Van iemand scheiden mag om meerdere redenen, namelijk schandelijk gedrag. Men liet dan ook over het algemeen in het huwelijkscontract bepaalde voorwaarden opnemen voor het geval een scheiding plaats zou vinden. De zogenaamde 'Ketubah'. Dat als er een scheiding plaatsvond, de vrouw niet helemaal zonder iets achterbleef, maar in ieder geval nog een goed onderkomen en inkomsten had om haar leven voort te zetten.

Zeg maar zoals je ook in een contract hebt staan van business partners.

Als je het naar nu vertaalt, wanneer is het dan geoorloofd om te scheiden?

Als eerste is het 't beste om een juist huwelijk aan te gaan, om problemen te voorkomen.

Daarom zegt Mattheüs ook: *"Wat God heeft samengevoegd, scheidde de mens niet."* Je kan niet zomaar afstappen van Gods originele bedoeling voor het huwelijk. Of te wel een huwelijk dat op Bijbelse principes en uitgangspunten is gebaseerd.

Maar hoeveel huwelijken zijn door God samengevoegd, of hebben een huwelijksleven die in overeenstemming is met Gods karakter?

Is het daarom dat Paulus aanraadt:

2Cor. 6:14, 15 Vorm geen ongelijk span met ongelovigen, want wat heeft gerechtigheid gemeenschappelijk met wetteloosheid, en welke gemeenschap is er tussen licht en duisternis? ... Of wat deelt een gelovige met een ongelovige?

Maar als je dan getrouwd bent, dan wordt weer van kracht zoals het in het begin was, namelijk dat man en vrouw een afspiegeling zijn van de eenheid in God. De eenheid van Christus en de gemeente. Een eenheid die zich richt op de ander en niet op zichzelf.

Dat is wat Paulus schrijft over vrouwen in:

Efeze 5:21-23 Weest elkander onderdanig in de vreze van Christus. Vrouwen, weest aan uw man onderdanig als aan de Here, want de man is het hoofd van zijn vrouw, evenals Christus het hoofd is zijner gemeente;

En over mannen in:

Efeze 5:25-28 Mannen, hebt uw vrouw lief, evenals Christus zijn gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar overgegeven heeft, om haar te heiligen, haar reinigende door het waterbad met het woord ... Zo zijn ook de mannen verplicht hun vrouw lief te hebben als hun eigen lichaam. ...hij voedt het en koestert het zoals Christus de gemeente ...

Het woord koesteren betekent verzorgen, verplegen, verwarmen. “zoals een moeder haar eigen kinderen koestert. Zo waren wij, in onze grote genegenheid voor u...” (1Thes. 2:7, 8)
En als daar een disbalans in is, moeten buitenstaanders niet gelijk roepen dat ze uit elkaar moeten en ook niet dat ze bij elkaar moeten blijven. Gewoon niet mee bemoeien en het aan het stel overlaten met pastorale counseling door iemand die een Bijbelse basis heeft.

Het liefste kom je tot verzoening, dat is de bediening die ons is gegeven. Want echtscheiding geeft alleen maar verliezers. Het verbreekt de eenheid die God weerspiegelt, dus het brengt het beeld van God schade aan in je omgeving.

Het laat sporen na in de levens van kinderen en van degenen die scheiden. En ook in de relaties die daarna komen draag je die sporen mee. Daarom zegt God ook in:

Maleachi 2:16 Want Ik haat de echtscheiding, zegt de HERE, de God van Israël

Maar soms kan het gewoon niet anders om redenen zoals misbruik (fysiek of mentaal), geweld (fysiek of mentaal), overheersing, manipulatie, of noem het allemaal maar op, wat niet naar het beeld is van Christus en de gemeente.

En in die gevallen is een echtscheiding mijns inziens mogelijk, als het ook na pogingen van verzoening, of na een tijdelijk scheiden van tafel en bed (1Cor. 7:5), het niet lukt om die eenheid te vormen.

Maar het scheiden van je partner om redenen die vandaag de dag worden gedaan, ik voel niets meer, ik hou niet meer van haar, ik heb gevoelens voor een ander ... , daarvan zegt Jezus dat kan niet zo zijn. Een huwelijk is niet alleen gevoel, maar is een verbond wat je sluit met elkaar en in overeenstemming met hoe God het heeft bedoeld.

Na de zomer (22 september):

Vers 33: U zult niet de eed breken ...

Vers 38: Oog voor oog en tand voor tand ...

Vers 43: Heb uw naaste lief en haat uw vijanden ...